

2.

Döntéshozatal:
Egyszerű többség

218/2018/Ált.

T Á J É K O Z T A T Ó

- a Megyei Közgyűléshez -

**a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2017. évben végrehajtott tevékenységéről**

**Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság**

H-4400 Nyíregyháza, Erdő sor 5. ☐: 4406 Nyíregyháza, Erdő sor 5.

Tel: (+36 42) 594-609 Fax: (+36 42) 404-425

e-mail: szabolcs.titkarsag@katved.gov.hu

TÁJÉKOZTATÓ

a

**Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei
Katasztrófavédelmi Igazgatóság**

**2017. évben
végrehajtott tevékenységéről**

Felterjesztem!
Nyíregyháza, 2018. április 04.
Varga Béla t. ezredes
Igazgatósági főtanácsos, igazgató

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (továbbiakban: igazgatóság) a 2017. évi célkitűzéseit az országos stratégiai célokra alapozva határozta meg. Az elmúlt évben a legfontosabb feladatunknak a megyénk biztonságának javítását és szervezetünk működésének fejlesztését tekintettük. A feladatok végrehajtása érdekében, az időszerűség és a hatékonyság figyelembe vételével állítottuk össze a megyei munka- és ellenőrzési terveket, amelyekben foglaltakat maradéktalanul teljesítettük. A biztonság fokozásának egyik fontos eszköze a prevenció, melynek erősítését a hatósági tevékenységen felül az együttműködés, a lakosságvédelmi és önvédelmi rendszer, valamint az egyének öngondoskodási képességének fejlesztésén keresztül hajtottuk végre.

I. AZ ÉV LEGFONTOSABB CÉLKITŰZÉSEI

A szakmai ismeretek folyamatos fejlesztése mellett teljes körűen biztosítottuk a biztonságos és hatékony szolgálatellátás, beavatkozás feltételrendszerét. A parancsnoki munka egyik legfontosabb része a bekövetkezett események és a végrehajtott beavatkozások elemzése és értékelése volt, mely alapját képezte a felkészülési feladatoknak. A képzések meghatározott rendszerén felül több esetben tartottunk olyan oktatást, melyek a technológiai fejlesztések, tűzvédelmi és a beavatkozás biztonsági szempontjainak figyelembe vételével történtek. A szakmaiság erősítése mellett a vezetői tevékenység azon része kiemelten fontos feladat volt, amely az állomány megbecsülését és a csapatszellem erősítését szolgálta.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek (továbbiakban: ÖTE), valamint a mentőcsoporthoz tartozó beavatkozási képességeinek fejlesztése érdekében célirányosan támogattuk a központi pályázatokon történő részvételüket, amelyeken eredményesen szerepeltek. A megyénk biztonságának javítása érdekében technikai eszközökkel és szakmai felkészítésekkel segítettük az ÖTE-ket, melyek közül a Nagyecsed-i ÖTE az önállóan beavatkozó minősítés megszerzését tűzte ki célul, melynek megvalósulása érdekében minden lehetőséget kihasználva támogattuk az egyesületet.

A polgári védelmi szakterületen a védelmi bizottságok tagjai, állandó meghívottjai, illetve a munkacsoportokba beosztottak részére felkészítéseket tartottunk, melyeken a jogszabályi kötelezettségek és jogosultságok rendszerét, a védelmi igazgatási rendszer fejlesztési irányait, a döntéstámogató rendszerek alkalmazási területeit és lehetőségeit ismertettük. A polgármesterek és jegyzők részére továbbképzéseket tartottunk, melyeken - a fentiekén túl - a polgári védelmi szervezetek létrehozására, az önkéntes mentőszervezetek megalakítására, a lakosság és a védekezésben érintett szervezetek riasztására, a megelőzés, a védekezés, a helyreállítás során ellátandó feladatokra is kitértünk.

A megyénkben az üzemeltetői jogkövetés ellenőrzése érdekében - supervisorri hatóságként - folyamatosan felügyeltük a hatáskörrel rendelkező társhatóságok bevonásával a veszélyes ipari üzemek működését. A komplex iparbiztonsági ellenőrzések végrehajtása során kiemelten vizsgáltuk a biztonsági dokumentációkban meghatározottak teljesülését, a technológiai rendszerek megfelelőségét, a veszélyes anyagok mennyiségét és tárolását. A várható és prognosztizálható rendkívüli időjárási körülményekre felkészítve rendszeresen tájékoztattuk az üzemeltetőket, az üzemzavarok megelőzése érdekében tanácsokkal segítettük a felkészülési és megelőzési feladataik végrehajtását.

Továbbra is a prevenció elsődlegességét kiemelve valósítottuk meg az integrált hatósági és szakhatósági tevékenységet, a feladatok komplex, minden szakterületre kiterjedő végrehajtásával biztosítottuk a káresemények, katasztrófák bekövetkezésének megelőzését, a bekövetkezett események felszámolását. A tűzvédelem területén a nyilvántartásban szereplő létesítményeken felül több olyan helyszínen is tartottunk ellenőrzést, amelyeket több személy, vagy jelentős vagyoni érték biztonsága szempontjából fontosnak ítéltünk. A veszélyes ipari üzemek és a veszélyes anyag szállítás területén az üzemi, telephelyi és közterületi ellenőrzések fokozásával biztosítottuk a hatékony prevenciót. A vízgyűjtő és vízvédelem területén a vízbázis és a környezet megóvása érdekében növeltük a mintavételezéssel egybekötött szennyvízkibocsátók ellenőrzését.

II. ELVÉGZETT SZAKMAI FELADATOK

1. Polgári védelmi szakterület

A 2017. évben a polgári védelmi beavatkozások helyi szintű kezelése minden esetben biztosította a káresemények felszámolását. Az események közül kiemelkedett a júliusi etilén-oxidot szállító kamion baleseténél történő intézkedés, amelynek idejére az érintett terület kitelepítése/kiürítése vált szükségessé, illetve az ott található gazdálkodó szervezetek szüneteltették a tevékenységüket. A 2017. év eseményei közül kiemelkedett a február hónapban a Tiszán kialakult jeges árhullám, amikor mintegy 6,34 millió m³ jég vonult le a folyón egy heves árhullám kíséretében, több méter vastag torlaszokkal. Az esemény hatására lakosságvédelmi intézkedés nem került bevezetésre, azonban az önkormányzati tulajdonokban – kompok – több esetben okozott kárt.

Jogszábeli kötelezettség alapján, valamennyi településen végrehajtottuk a kockázatértékelést és – becslést, amely nem indokolta a településeink katasztrófavédelmi osztályainak módosítását (*1. számú melléklet 1. számú ábra*). Továbbra is kiemelten kezeltük az újabb kockázati helyszínek beazonosítását, illetve az ismert kockázati helyszínek összevont hatósági ellenőrzését, amelyek az év adott időszakában jellemző eseményekre és feladatokra történő felkészülés keretében kerültek végrehajtásra.

A területi és a települési veszély-elhárítási tervek felülvizsgálata megtörtént, a tervek az érintett terület veszélyeztető hatásait tartalmazzák. A települési veszély-elhárítási tervek mellékleteként valamennyi településen vízkár-elhárítási, és 11 településen külső védelmi tervvel rendelkezünk.

A 2017. évben tovább folytattuk a települési és a területi önkéntes mentőcsoportok létrehozását. Ennek eredményeként további 1 települési mentőcsoport 20 fővel, és további 2 járási mentőcsoport 5-5 fővel vett részt rendszerbeállító- és minősítő gyakorlaton és szerzett minősítést a Nemzeti Minősítési Rendszerben. A megyében összesen 98 települési 879 fővel, 16 járási 467 fővel és 1 megyei mentőcsoport 71 fővel képes a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében beavatkozásra. A megye fő veszélyeztettségére (ár- és belvízre) tekintettel a települési mentőcsoportok, valamint a 13 járási és a megyei mentőcsoport rendelkezik alapvető vízkár-elhárítási tevékenység szakterületi minősítéssel, továbbá a „Szamos” és a „Nyír” Mentőcsoportok árvízi és vízi mentési, illetve a „Nyír” Mentőcsoport keresőkutya minősítéssel is (*1. számú melléklet 2. számú ábra*). A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Polgári Védelmi Szövetség Támogató Csoportja és a Magor Egyesület vezetésirányítási, logisztikai, valamint a Nyíregyházi Járási Kelet-magyarországi Speciális Mentő Csoport könnyű városi kutató-mentő és kötéltechnikai mentő szakterületi minősítéssel rendelkezik. Az értékelt időszakban 4 alkalommal került sor a megyei, 2 alkalommal járási mentőcsoportok részleges alkalmazására, mely alkalmak elsősorban eltűnt személyek kereséséből adódtak. A bevetések során a mentőcsoportok állományából a feladat végrehajtásához szükséges személyek és eszközök kerültek alkalmazásra, így 28 fő, 3 kutya és 10 db technikai eszköz (*1. számú melléklet 3. számú ábra*).

A megye területén összesen 12183 fő került beosztásra valamilyen szintű polgári védelmi szervezetbe, melyből 26 fő munkahelyi-, 10760 fő települési- és 1397 fő területi polgári védelmi szervezetben lát el feladatokat. A jelentkező feladatok végrehajtása érdekében kijelölésre került 684 db munkagép és gépjármű. A polgári védelmi szervezetek állományából 5134 fő részére tartottunk felkészítést.

Az elmúlt évben a külső védelmi tervvel rendelkező települések száma nem változott, azonban a Nyíregyháza településre elkészített külső védelmi tervet – egy újonnan beazonosított üzem, veszélyeztető hatásai miatt – módosítani kellett. A megyében 11 település – Győröcske, Mándok, Nagykálló, Nyírbátor, Nyírtura, Nyíregyháza, Tiszabездé, Tiszavasvári, Tuzsér, Záhony és Vasmegyer – rendelkezik külső védelmi tervvel. 5 esetben komplex- és 6 esetben részleges gyakorlatot tartottunk a felkészültség, illetve a tervekben foglaltak végrehajthatóságának ellenőrzése érdekében.

Továbbra is nagy az érdeklődés a katasztrófavédelmi közösségi szolgálat teljesítésre, amelyet a tanulók katasztrófavédelmi felkészítésére is felhasználtunk. Ezt 806 fő teljesítette szervezetünknel az elmúlt évben. Ennek keretében betekintést nyertek szakterületeink tevékenységébe, elsajátították az önmentés és másokról gondoskodás lehetőségeit, technikáit.

Végrehajtottuk valamennyi I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településnél és a II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések felénél a polgármesterek és jegyzők katasztrófavédelmi felkészítését, amelyen összesen 121 fő vett részt.

A lakosság felkészítése érdekében elsősorban az igazgatóság honlapján, emellett különböző médiumok honlapjain és a megyei napilapban – összesen 180 alkalommal – jelentettünk meg közérdekű közleményeket, lakossági tájékoztatókat és ismertettük a helyes, követendő magatartási szabályokat.

Helyi és területi szinten is megrendeztük a felmenő rendszerű katasztrófavédelmi ifjúsági versenyeket, melyeken 58 általános- és 35 középiskolai csapat vett részt, így összesen 372 fő mérettette meg magát.

Április 02-07. között megyénk biztosította az EUWA nemzetközi vízkár-elhárítási és vízimentési gyakorlat helyszínét. Ennek keretében 4 ország (Magyarország, Szerbia, Szlovákia és Horvátország) civil és hivatásos katasztrófavédelemben résztvevő egységei – csúcsidőszakban több mint 400 fő – láttak el közös és összehangolt feladatokat egy előre kialakított kárhelyszínen.

Megszerveztük és végrehajtottuk a közbiztonsági referensek alap- és továbbképzését, előbbin 27 fő, az utóbbin 138 fő tett sikeres vizsgát. Katasztrófavédelmi felkészítést tartottunk az államigazgatási szervek szakértőinek és a HVB-k titkárainak, amelyen 23 fő vett részt.

Elvégeztük a lakossági riasztó- és riasztó-tájékoztató eszközök ellenőrzését, amelyen megállapítottuk, hogy a megyében található 289 db eszköz közül 141 db üzemképes. A központilag benyújtott pályázat útján a Prímaenergia Zrt. Tiszabezdéd, Gáztöltő és Átemelő Üzeménél a megyénkben is telepítésre kerül a MOLARI riasztó és tájékoztató rendszer.

Hagyományosan, immár harmadik alkalommal rendeztük meg a területi önkéntes mentőcsoportok megyei versenyét. A megyei és a járási mentőcsoportok részvételével megtartott rendezvényen 13 csapat, összesen 65 fő vett részt és szerzett új tapasztalatokat, ismereteket.

Az önkéntes mentőszervezetek 2017. évi támogatására kiírt pályázaton 6 megyei szervezet szerepelt sikeresen, a részükre megítélt pályázati összeg 5 892 900 Ft.

2017-ben a benyújtott vis maior támogatások oka a rendkívüli időjárás következtében bekövetkező káresemények voltak. A februári tiszai jeges ár, a hirtelen lezúduló csapadék és a megemelkedett belvíz teremtettek olyan helyzeteket, amelyek miatt az önkormányzatok pályázati igénnyel éltek. Összesen 9 önkormányzat 10 pályázatot adott be, amelyek 120 781 000 Ft értékben helyreállításra, 121 870 000 Ft értékben védekezésre vonatkoztak.

2. Tűzoltósági szakterület

A 2017. évben 4 hivatásos tűzoltó parancsnokság (továbbiakban: HTP) és az alárendeltségükben működő 3 katasztrófavédelmi őrs, valamint 6 önkormányzati tűzoltó parancsnokság (továbbiakban: ÖTP) folyamatos szolgálata látta el a megye mentő tűzvédelmét. A lakosság biztonságát jelentősen növeli az önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesületként (továbbiakban: ÖT) működő demecseri, tyukodi és tarpai, illetve 2017. április 1-jétől nagykállói egyesületek tevékenysége.

Az elmúlt évben a szervezetünk szakmai felkészültségének javítása mellett, az önkormányzati és önkéntes tűzoltók felkészítését is kiemelten támogattuk. A rendszeres ellenőrzések során feltártuk a hiányosságokat, melyek kijavításához a fejlődés érdekében iránymutatást tudunk nyújtani.

Ennek eredményeként javult a beavatkozó állomány felkészültsége, ezáltal a megyénk mentő tűzvédelme, az állampolgárok biztonságérzete. A szervezetszabályzó eszközökben meghatározott feladatokon felül a katasztrófavédelmi műveleti szolgálat rendszeresen felügyeli és irányítja az önkormányzati és beavatkozó önkéntes tűzoltók tevékenységét, a szakmai szabályok helyes értelmezése és a beavatkozások hatékonyságának és biztonságának javítása érdekében.

Az önkéntesség erősítését, mint stratégiai célt kiemelten fontos feladatként kezeltük a 2017. évben. A tűzvédelem területén 2 működő és 1 bejegyzés alatt álló ÖTE-vel (Tiszabecs ÖTE) nőtt az önkéntes erő, melyek megalakulása nem csak a közbiztonság javulásának fontos eleme, de a településeken a közösségtudat erősítésének, az összefogásnak és az önmentő képesség növelésnek is hangsúlyos részét képezi. Az elmúlt időszakban a hivatásos tűzoltó kollégáink is egyre nagyobb szerepet vállaltak az önkéntesség fejlesztésében. A lakókörnyezetükben személyes példamutatásukkal is hozzájárultak az önkéntesség erősödéséhez és egy aktív lakossági bázis kialakulásához, melynek meghatározó részévé váltak. A fejlődést nagyban segítik az ÖTE-k támogatására kiírt pályázatok.

A területi tűzmegelezési bizottság a tevékenységét a speciális és az általános tájékoztatások és felkészítések területén is végrehajtotta. Az ideyn munkákhoz igazodva adtunk több rendezvényen és helyszínen tájékoztatót. A tűz-, illetve káresemények megelőzése érdekében ismertettük a jogszabályi rendelkezéseket és a jogszerű eljárásokat. Az évszakokhoz, ünnepeinkhez és szokásainkhoz kapcsolódó veszélyekre időszerűen hívtuk fel a figyelmet és adtunk tájékoztatást a médiumokban, valamint a honlapunkon. Az igazgatóság tűzkonténerének segítségével - több alkalommal - látványosan mutattuk be a lakóházak biztonságát veszélyeztető helyzeteket és azok következményeit. Kiemelten kezeltük a szén-monoxid mérgezések, valamint a kéménytűzek megelőzését szolgáló ismeretek átadását.

A tavalyi évben tovább erősödött a tűzvédelmi területen az önkéntesség rendszere. Nyíregyháza és Lónya ÖTE-k kötöttek megállapodást a működési terület szerinti HTP-vel, így már 33 ÖTE vonható be a megye katasztrófavédelmi műveleteibe. Az egyesületekkel kötött megállapodások és minősítések alapján 4 I-es, 23 II-es és 5 III-as, 1 IV-es kategóriájú.

A hatályos szabályozás alapján a 6 alkalomszerűen igénybe vehető létesítményi tűzoltóság működik, melyek állománya az adott létesítményben végzett szakmai tevékenysége mellett látja el a tűzvédelmi feladatokat.

A tűzvédelem területén a felkészülési tevékenység keretében az igazgatóságunk az illetékességi területén valamennyi településére készített műveletirányító terv adatlapot, melyeket folyamatosan aktualizálunk. A HTP-k felmérték és folyamatosan készítik a közjogi szervezetszabályzó eszközökben meghatározott létesítményekre vonatkozó tűzoltási és műszaki mentési terveket (továbbiakban: TMMT). Jelenleg a megyénkben 174 létesítményre vonatkozóan rendelkezünk TMMT-vel, az előző évi 162-vel szemben.

A katasztrófavédelmi műveletek közül a megye tűzoltói 2017-ben 2551 esetben végeztek beavatkozást, amely a 2016. évi adatokhoz viszonyítva 15%-os növekedést mutat. *(vonulási jelleg szerinti éves összehasonlító diagram 2. számú melléklet 1. számú ábra)*

A tüzesetek száma 1143, amely esetszám 2016-os évhez képest 65%-kal növekedett, azon belül a szabadtéri tüzck száma (598) duplájára nőtt. A szabadtéri tüzek számának jelentős növekedése egyértelműen összefüggésbe hozható a viszonylag száraz, csapadékmentes időjárással, ugyanakkor a hatósági ellenőrzések számának fokozása ellenére továbbra is az állampolgári jogkövető magatartás hiánya állapítható meg. A kéménytűzek száma (156) 21%-kal nőtt az előző évhez képest. A növekedésben szerepe van annak, hogy a tüzelő-fűtő berendezésekben nem az ahhoz meghatározott fűtőanyagot használják, főként a szociálisan hátrányos helyzetben élő állampolgárok. A lakó jellegű épületekben bekövetkezett tüzesetek száma (337) 24%-os növekedést mutat az előző évhez képest. Ezen esetek jelentős részében melléképületben, kazánházban a tárolási szabályok be nem tartása miatt nőtt az esetszám. A tüzesetek következtében 5 személy vesztette életét (2016-ban 4 fő). Tüzeset következtében megsérült személyek száma 35, a megmentett személyek száma pedig 13.

A téves jelzések száma 2017-ben 481, a szándékosan megtévesztő jelzések száma 93. A téves jelzések száma az előző évhez képest csökkent, mely esetszám csökkenésnél a tűzjelző berendezést üzemeltetők fokozott jogkövető magatartása is megállapítható. *(jelzések megoszlása jelleg szerint 2. számú melléklet 2. számú ábra)*

Műszaki mentések száma (1408) minimálisan, 12 esetszámmal csökkent. *(műszaki mentések megoszlása 2. számú melléklet 3. számú ábra)* A viharok felszámolásával összefüggő beavatkozások száma 40%-kal csökkent, nőtt viszont a közúti közlekedési baleseteknél történő műszaki mentések, illetve az egyéb fa- és vízellátások száma. Ez utóbbit elsősorban a 2017. június 06-ai esőzés váltotta ki. *(a káresemények havi megoszlása 2. számú melléklet 4. számú ábra)* Műszaki mentéseknél 2017-ben 28 személy vesztette életét, a sérült személyek száma 256 fő, a megmentett személyek száma 78 fő.

2017-ben az ÖTP-k 672 vonulást hajtottak végre szemben a 2016. évi 462 vonulással, amely 45%-os növekedést jelent. A vonulási számok növekedésének oka, hogy 2017. évben több szabadtéri tüzeset következett be az ÖTP-k elsődleges művelési körzetében. A 672 vonulási eseményből 566 eset (85%) felszámolását önállóan végezték az ÖTP-k. *(ÖTP-k vonulásának megoszlása 2. számú melléklet 5. számú ábra)* A legtöbb vonulást Tiszavasvári ÖTP (152 eset), míg a legkevesebb vonulást Csenger ÖTP (82 eset) hajtotta végre. 2017-ben 347 esetben – az összes vonulás 15%-ában – végeztek beavatkozást a megyei ÖTE-k. A négy működő ÖTE 145 beavatkozást hajtott végre ebből 63 esetben önállóan avatkoztak be.

A területi tűzmegelezési bizottság 2017-ben 33 helyszínen 187 fő szervezői létszámmal, 842 munkaórával 61 óra közösségi szolgálattal jelent meg.

Megyénkből 30 (2016-ban 22) ÖTE nyújtott be pályázatot a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (továbbiakban: OKF) és a Magyar Tűzoltósövetség 2017. évi közös pályázatán. Az elbírását követően megállapítást nyert, hogy valamennyi pályázó megyebeli ÖTE nyert, összesen 19 966 543 Ft értékben.

3. Hatósági szakterület

Az integrált katasztrófavédelmi hatósági, szakhatósági, szakvéleményezési tevékenységünk során tűzvédelmi, iparbiztonsági, polgári védelmi, vízügyi és vízvédelmi szakterületeken jelentkező feladatokat hajtottuk végre. Az igazgatóságon és az irányítása alá tartozó kirendeltségeken 2017. évben 4376 hatósági ügyet indítottunk, 6562 hatósági ellenőrzést, 643 szemlést és 1679 szakhatósági eljárást folytattunk le. Az eljárások eredményeként a jogszerű állapot helyreállítása érdekében, következetesen alkalmaztuk a rendelkezésünkre álló szankcionálási lehetőségeket.

Az igazgatóság 2017-ben 111 esetben járt el településrendezési eszközökkel kapcsolatos véleményezési ügyben. A vélemények kiadásakor valamennyi esetben a vonatkozó eljárásrendnek megfelelően figyelembe vettük az iparbiztonsági, polgári védelmi, tűzvédelmi, vízügyi és vízvédelmi követelményeket.

3.1. Tűzmegelezési szakterület

Az ellenőrzési-, hatósági-, szakhatósági tevékenység több, mint 50%-át a tűzvédelmi szakterülethez kapcsolódó feladatként hajtottuk végre.

2017-ben a megindított hatósági eljárások 46%-át a tűzvédelmi hatósági eljárások adták. Összesen 2025 esetben indult tűzvédelmi hatósági ügy, mely 30%-al haladta meg az előző év számadatát.

Nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházás engedélyezési ügyében eljárási cselekményt, helyszíni szemlést nem folytattunk le. Az év folyamán tűzvédelmi hatáskörünkben 12 hatósági (tűzjelző és oltó berendezések engedélyezési) és 30 szakhatósági ügyben jártunk el. A beruházások közül jelentősebbnek bizonyultak a LEGO Nyíregyházi Gyárának bővítése, MASTER GOOD Kft. kisvárdai gyárbővítés, Kisvárdai Atlétikai Centrum, Csenger, Fehérgyarmat, Kisvárdai Tanuszodák,

Nyírbogát Tornaterem, Nagyhódos Határátkelő. SWISS KRONO Kft. Vásárosnaményi Gyára bővítés és felújítás használatbavétel, Aranyosapáti Általános Iskola bővítés, használatbavétel.

2017-ben összesen 917 tűzvédelmi szakhatósági ügyben jártunk el, mely 6 %-al több a 2016. évhez viszonyítva. Az emelkedés mértékéhez hozzájárult a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyekben visszakapott hatáskör.

2017-ben 3537 tűzvédelmi ellenőrzést hajtottunk végre, mely 39 %-al meghaladja a 2016. évben foganatosított revíziók számát. Nagy hangsúlyt fektettünk a szabadtéri tüzek megelőzésére.

Hatáskörünkben végeztük a kéményseprő-ipari tevékenység felügyeletét. 2017. évben a kéményseprő-ipari szervnél, valamint a kéményseprő-ipari szolgáltatónál 2-2 alkalommal tartottunk ellenőrzést. Az ellenőrzések eredményeként megállapítható, hogy megyénkben a kéményseprő-ipari tevékenység ellátása folyamatos, a vonatkozó szabályozóknak megfelel.

Kéménytűz és szénmonoxid mérgezés káreseményt követően az illetékességi területünkön 214 esetben folytattunk le ellenőrzést, mely az előző évhez viszonyítva 28 %-os emelkedést mutat. Tapasztalatunk szerint a lakosság a kéménytűzet és szénmonoxid mérgezés káreseményt követően jogkövető magatartást tanúsít. Ellenkező esetben alkalmazott szankciók száma arányban áll a bekövetkezett káresemények számának emelkedésével.

2017. évben új hatáskörként bevezetett, környezeti hatásvizsgálati eljárás katasztrófavédelmi szakhatósági ügyben két esetben jártunk el.

3.2. Iparbiztonsági szakterület

3.2.1. Védekezés a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek ellen

2017-ben a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek száma összességében nem változott. Két küszöbérték alatti üzem - biztonsági elemzés benyújtásával - kért katasztrófavédelmi engedélyt alsó küszöbértékű veszélyes üzemként történő működésre. Az engedélyezési eljárások lefolytatását követően a súlyos balesetek elleni védekezésre és a veszélyes üzemek hatósági felügyeletére vonatkozó kormányrendelet hatálya alá tartozó 8 felső küszöbértékű, 15 alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem és 27 küszöbérték alatti üzem tevékenységének felügyeletét láttuk el.

A gazdálkodó szervezetek időszakos hatósági ellenőrzését az éves ütemtervünk alapján végeztük, összesen 12 (4 alsó és 8 felső küszöbértékű) veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, valamint 9 küszöbérték alatti üzem telephelyén. A fentiekben túl 7 üzemnél komplex iparbiztonsági ellenőrzést tartottunk a társhatóságokkal közösen, amelyek során átfogóan vizsgáltuk az üzemek tevékenységét. A komplex iparbiztonsági ellenőrzések végrehajtása során a más hatóság hatáskörébe tartozó szabálytalanság kiszűrésével is csökkentettük az üzemzavarok bekövetkezésének kockázatát.

Az elmúlt évben 8 üzem végezte el a biztonsági dokumentáció soros, vagy soron kívüli felülvizsgálatát, melyek megfelelőségét hatósági jogkörünkben eljárva vizsgáltuk és bíráltuk el. A hatósági eljárások lefolytatása során a nyilvánosság biztosítására vonatkozó követelményeket érvényesítettük.

2017-ben tovább szélesítettük az üzemazonosítási eljárás alá vont gazdálkodó szervezetek körét, így 53 telephelyen tartottunk hatósági ellenőrzést. A létesítményekben rögzített és megállapított adatok alapján nem tártunk fel szabálytalanul, katasztrófavédelmi engedély nélkül működő üzemet.

A veszélyes üzemek üzemeltetői 20 belső védelmi terv gyakorlatot és 24 súlyos káresemény elhárítási terv gyakorlatot hajtottak végre, melyeket minden esetben ellenőriztük.

Egy veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben és egy küszöbérték alatti üzemben volt veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavar, az esemény kivizsgálása megtörtént. Küszöbérték alatti üzemben (hűtőház) lefolytatott helyszíni szemlén tapasztalt műszaki állapot miatt, a műszaki biztonsági hatóság bevonásával eseti supervisor ellenőrzés lefolytatására intézkedtünk. Az ellenőrzés eredményeként a bevont hatóság a nyomástartó berendezések időszakos szilárdsági vizsgálatára és karbantartási tevékenység elvégzésére kötelezte az üzemeltetőt.

3.2.2. Nukleárisbaleset-elhárítási tevékenység

Az Országos Sugárzásfigyelő, Jelző és Ellenőrző Rendszer megyei adatait folyamatosan értékeltük, az eredmények alapján egészségügyi határértéket elérő, vagy meghaladó sugárterhelés nem érte megynk lakosságát. A helyszíni sugárvédelmi méréseket a Katasztrófavédelmi Sugárfelderítő Egységgel (továbbiakban: KSE) 52 alkalommal végeztünk. Az állomány képességfejlesztése érdekében továbbképzést és gyakorlatot szerveztünk a főigazgatóság szakemberének segítségével és az Országos Sugáregészségügyi Készenléti Szolgálat bevonásával.

A megyei Katasztrófavédelmi Mobil Labor (továbbiakban: KML) 9 esetben került riasztásra és végzett felderítést. Az alkalmazások jellege: veszélyes áru szállítással összefüggő rendkívüli események (szívárgás, járműborulás), gázvezeték sérülés, lakossági bejelentés (higany, klórgáz) volt.

3.2.3. Veszélyes áruk szállításának (ADR, RID) ellenőrzése

Az igazgatóság és a katasztrófavédelmi kirendeltségek (továbbiakban: KvK) állománya 215 alkalommal 1907 gépjármű közúti ellenőrzését végezte el. Az intézkedés alá vont járművek közül 302 szállított az ADR hatálya alá tartozó anyagot. 20 jármű esetében állapítottak meg hiányosságot ellenőreink, mely alapján 35 eljárást folytattak le a KvK-k. ADR telephelyi ellenőrzés 68 alkalommal végeztünk, 2 telephely vonatkozásában tártunk fel szabálytalanságot, melyek megszüntetésére soron kívül intézkedtünk.

A vasúton végzett 75 RID ellenőrzésen 1412 veszélyes árut szállító vasúti kocsit ellenőrzését hajtottuk végre. A veszélyes árut szállító járművek közül 26 nem felelt meg a szállításra vonatkozó előírásnak, ezért 4 bírságot indult. A RID szabályok betartását 5 telephelyen ellenőriztük, szabálytalanság nem merült fel.

A veszélyes áru közúti szállítása során 2 rendkívüli esemény, baleset következett be az igazgatóságunk illetékességi területén, melyek közül kiemelkedő volt a 2017. július 24-én a 4145-ös sz. út 18-as km szelvényében etilén-oxidot szállító közúti jármű balesete. Veszélyes anyag nem került a szabadba. A veszélyes áru szállítása szabályosan történt.

Vasúti szállítás során 5 alkalommal következett be rendkívüli esemény, melyek veszélyes áru (akrilnitril, szénhidrogén gázkeverék, propán) szívárgásából adódtak. A veszélyes áru szállítása, továbbítása során bekövetkező rendkívüli események esetén a káreseti helyszíni szemléket, ellenőrzéseket és eljárásokat lefolytattuk.

Az országosan elrendelt ellenőrzési akciókat (4 alkalommal) az előzetesen elkészített tervünk alapján végrehajtottuk a közúti és vasúti ágazatban. A szomszédos megyék bevonásával több regionális ADR ellenőrzést szerveztünk, melyeken a KvK-k az illetékességi területükön - egy időben - ellenőrzési pontokat működtettek. A társhatóságokkal (rendőrség, NAV, közlekedési hatóság) az együttműködés kiemelkedő, az ellenőrzési akcióinkban rendszeresen részt vettek. A Záhony térségében működő rendező-pályaudvarok hatósági felügyeletét tovább erősítve, az országos akciókon felül, 3 alkalommal szerveztünk a megyében lévő KvK-k bevonásával ellenőrzési akciót.

3.2.4. A létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme

A megyében új létfontosságú létesítmény és rendszerem kijelölés nem történt. A víz ágazatra vonatkozó kormányrendelet módosítását követően az ivóvíz szolgáltatókat tájékoztattuk a rendeletben foglalt ágazati kritériumok változásáról.

Kritikus infrastruktúra védelmi gyakorlatot hajtottunk végre, amelynek keretében egy létfontosságú rendszeremként kijelölt árvízvédelmi szakaszon, az árhullám miatt keletkező káros jelenségek felszámolásában résztvevő irányítók és döntést előkészítők (katasztrófavédelmi operatív törzsek), valamint a beavatkozó szervezetek (önkéntes polgári védelmi szervezetek) vettek részt. A gyakorlat során a polgári védelmi és az iparbiztonsági szakterület együttműködése valósult meg, a vízkár-elhárítási és a vízminőség-védelmi tevékenységet a KML bevonásával hajtottuk végre.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltató ideiglenes kijelölésével kapcsolatban Kótaj és Nyírbogdány települések vonatkozásában 2017. június 30-ig volt hatályban a kijelölést meghosszabbító határozatunk. Mindkét település polgármestere a kijelölést meghosszabbító döntés hatályának lejárt előtt kezdeményezte annak meghosszabbítását. Az önkormányzatok a hosszabbítás ügyében indult hatósági eljárás időtartama alatt - a döntést megelőzően - közszolgáltatási szerződést kötöttek a korábbi kijelölt ideiglenes közszolgáltatóval.

A villamosenergia-rendszer jelentős zavara és a villamosenergia-ellátási válsághelyzet esetén szükséges intézkedésekről szóló kormányrendelet alapján az alapvető felhasználóként kijelölésre tervezett létesítmények adatbázisát összeállítottuk. Az adatbázisban 107 létesítmény szerepel, amelyek kijelölése indokolt.

3.3. Vízügyi és vízvédelmi hatósági szakterület

A vízügyi, vízvédelmi szakterület főbb feladatai voltak: a különböző vízi létesítmények, vízhasználatok engedélyezése (elvi, létesítési, üzemeltetési, fennmaradási engedélyek kiadása), önellenőrzési tervek, szennyezés csökkentési ütemtervek elfogadása, kibocsátási határérték megállapítások, vízbázis védőterület kijelölés, a különböző más engedélyező hatóság eljárásához adandó szakhatósági állásfoglalások kiadása.

A vízügyi hatósági - engedélyezési - és szakhatósági eljárások száma a 2016-os évhez képest viszonylagos stagnálást mutatott. Fokozatosan történt a lejárt engedéllyel, illetve ellenőrzést követően az engedéllyel nem rendelkező ügyfelek felszólítása az engedély beszerzésére.

Az ivóvízminőség-javító és a szennyvízcsatorna hálózat, illetve szennyvíztisztító telep építésre/korszerűsítésre vonatkozó beruházások, illetve egyéb jogszabály által kiemelt projektnek nevesített beruházások előkészítése a 2017-es évben megkezdődött, emiatt több alkalommal egyeztetést kezdeményeztek a beruházók, amelyen szakmai és jogi iránymutatást szolgáltatunk az ügyfelek részére. Nemzetgazdasági szempontból kiemelt ügyekben a vízügyi szakterületen 56 engedélyt adtunk ki, valamint szakhatóságként 56 eljárásban vettünk részt.

A vízkészlet járulék (továbbiakban: VKJ) 2017-es gazdálkodási évben befolyt összege 268.803.089 Ft. Az eljárások esetében folyamatosan történtek az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény által előírányzott ellenőrzési eljárások, amelyek helyszíni-, illetve iratellenőrzéssel valósultak meg. A VKJ ellenőrzés során több esetben szabálytalan üzemeltetést tapasztaltunk (rossz gazdasági szorító által megfizetett járulék, hitelesítési problémák), amely 1-2 esetben nagyobb összegű VKJ hiányhoz vezetett. A törvényi kötelezettséget nem teljesítő ügyfelekkel szemben mulasztási bírságot szabunk ki, amely az ügyfél mulasztásának súlyához igazodva, mérlegelve kerültek megállapításra.

Az I-IV-ig terjedő felügyeleti kategóriába sorolt vízi létesítmények vonatkozásában 509 felügyeleti ellenőrzést tartottunk a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendeletben

meghatározottak alapján. Kiemelt figyelmet fordítottunk a szenny- és használtvizeket kibocsátók ellenőrzésére. Az illetékességi területen lévő szennyvíztisztító telepek hatósági ellenőrzését végrehajtottuk. A nem jogkövető magatartást tanúsító ügyfelek esetében vízgazdálkodási bírságot, eljárási bírságot szabtuk ki, továbbá a jogsértés megszüntetésére határozatban köteleztük az üzemeltetőt.

2017-ben 7 önkormányzat értesítése alapján indítottunk hivatalból hatósági eljárást a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz szállításának biztosítása érdekében, az ideiglenes ellátást végző közszolgáltató kijelölésére. A hatósági eljárásokat követően kijelölt ideiglenes közszolgáltatók a kötelezésben foglaltak szerint végzik tevékenységüket.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges kölcsönös megfeleltetési szabályok helyszíni hatósági ellenőrzését 29 állattartó telep vonatkozásában végrehajtottuk. Az ellenőrzések során hiányosságot nem tapasztaltunk.

Vízvédelmi szempontból a jóváhagyott vízminőségvédelmi terv alapján megrendeltük az akkreditált mintavételt, illetve az akkreditált laborvizsgálatot 23 db létesítmény vonatkozásában, továbbá 3 vizsgálatot a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Mérőlaboratóriuma végzett el. A 84 egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező létesítményből 51-ben tartottunk ellenőrzést.

A Szamos folyót határon túl érő szennyezéssel kapcsolatos együttműködés keretében 2017. október 1-jétől 2017. november 15-ig, majd ezt követően a Románia Máramaros Megyében történt ökológiai baleset miatt 2017. december 1. és 2017. december 15. közötti időszakban hajtottuk végre a Szamos folyó fokozott vízminőségvédelmi felügyeletét.

4. Főigyeleti tevékenység

Az igazgatóság főigyeleti osztálya működteti a megyei főigyeletet, a megyei műveletirányítási ügyeletet, és a katasztrófavédelmi műveleti szolgálatot, egységesen irányítja a megye tűzoltási és műszaki mentési tevékenységét, az ehhez kapcsolódó alárendelt szervek jelentési rendszerét. A hívásfogadókból érkező adatlapokat átlagosan 7-13 másodperc alatt veszi át az állományunk és elrendelik a riasztásokat. A megyei főigyelet és a kirendeltségek/HTP-k ügyeletei között a jelentési rend megfelelően működik, az események felvétele, rögzítése és kezelése biztosított. Az ÖTÉ-vel való kapcsolattartást nagymértékben javította az egysületek EDR eszközökkel történő ellátása.

A műveletirányításra a 2017. évben 3277 adatlap érkezett, melynek kezelését valamennyi esetben gyorsan és hatékonyan hajtottuk végre.

A magyar-román és magyar-ukrán vegyes bizottsági üléseken meghatározott feladatok végrehajtásának részeként kapcsolatot tartunk a szomszédos országok társszerveinek ügyeleteivel.

A 2017. évben négy alkalommal tartottunk tömeges jelzés gyakorlatot, melyek végrehajtása során az állomány a technikai és informatikai eszközök kezelését életszerű – rendkívüli – helyzetnek megfelelően gyakorolta. A BM OKF Központi Főigyeleti Osztály szervezésében három alkalommal vettünk részt a Hívásfogadó Központok terheléses hívás gyakorlatán. A tevékenység-irányítási központok katasztrófavédelmi megyei fő- és műveletirányító ügyeletein bekövetkező és huzamosabb ideig fennálló technikai probléma esetén alkalmazandó eseménysor gyakorlására négy esetben hajtottunk végre gyakorlatot.

A katasztrófavédelmi műveleti szolgálat (továbbiakban: KMSZ) 2017. évben 52 alkalommal vonult a megyei és a szomszédos megyei (Debreceni HTP, Hajdúnánási HTP, Tiszaújvárosi HTP) hivatásos tűzoltó parancsnokságok működési területére összetett, bonyolult káreseményekhez. A mentő tűzvédelmi feladatok irányítása, koordinálása mellett a KMSZ kiemelt feladatként hajtotta végre a

tüzeseti helyszíni szemléket és teljes körűen lefolytatta a tűzvizsgálati eljárásokat. 2017. évben a szolgálat 49 tüzeset helyszínén végzett el halaszthatatlan eljárási cselekményeket.

A kárhelyszíni irányító és a tűzvizsgálati tevékenységükön túl 226 esetben hajtottak végre különböző szakmai ellenőrzéseket a megye tűzoltóságain. A szakmailag képzett szolgálat, jelentős segítséget nyújtott a hivatásos és önkormányzati tűzoltóságok részére az elméleti oktatás és gyakorlati képzések területén, hiszen az ellenőrzések során a szakmai szabályok és fogások szigorú és következetes számonkérésével a leghatékonyabb módszert alkalmazta az ismeretek elsajátításához.

5. Együttműködés és kommunikáció

Igazgatóságunk a szomszédos igazgatóságokkal, helyi szervekkel, a társszervekkel, a települési önkormányzatokkal, a karitatív szervezetekkel, az egyházakkal, a médiával és a védelmi igazgatás rendszerében résztvevőkkel folyamatos és jól működő kapcsolatrendszert működtet. A jó szervezeti és emberi kapcsolatot, valamint együttműködést erősítették a közösen szervezett gyakorlatok, rendezvények. A közbiztonság javítása érdekében a társszervekkel közös ellenőrzéseket (tűzvédelmi, ADR, RID) terveztünk és hajtottunk végre.

Mint minden évben 2017. évben is meghívást kaptunk a szomszédos országok ünnepi rendezvényeire, melyeken mindig képviseltük igazgatóságunkat. A kiutazási és fogadási tervnek megfelelően mi is meghívtuk őket rendezvényeinkre. Kölcsönösen részt vettünk egy-egy csapattal a romániai, illetve megyénk által rendezett lépcsőfutó versenyeken.

2017 novemberében a román és ukrán társszervekkel közösen pályázatot nyújtottunk be a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna (HUSKROUA) ENI CBC 2014-2020 program keretében a „Közös veszélyhelyzeti együttműködés hivatásos és társadalmi szervezetek között a Kárpátok régiójában” című projektben, amelyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint vezető partner vesz részt. A pályázatban történő részvétel az országok közötti együttműködést erősítik és szélesítik.

Az igazgatóság munkájáról a sajtó hatékony tájékoztatását a szóvivő látta el, sajtókapcsolatainkban nyolc megyei rádióval, négy televízióval egy napi-, illetve egy hetilappal tartotta folyamatosan a kapcsolatot. A felsorolt médiumokhoz tartozik egy-egy online felület is, amely biztosította a lakosság gyors és biztos tájékoztatását.

7 alkalommal szerveztünk sajtótájékoztatót a tavalyi évben és 358 esetben adtunk egyéni interjút, amelyben az igazgatóság vezetői és főfelügyelői is szerepeltek a szóvivő nyilatkozataival együtt. A megyei igazgatóság honlapjára 863 darab cikket, közleményt tettünk ki, amelyet több mint 328 ezer alkalommal keresett fel közel 33 ezer látogató.

A sajtóban is nyomon követhető volt a nagyobb rendezvényeken való részvétel, valamint a különböző gyakorlatok. 2017-ben tovább erősítettük a helyi médiumokkal az együttműködésünket, ennek köszönhetően emelkedett ezeken a felületeken a sajtómegjelenéseink száma. A tevékenységünkről és beavatkozásainkról szóló tájékoztatások mellett a megelőző tevékenységünk erősítése érdekében közlemények, tájékoztató anyagok közzétételével hívjuk fel a lakosság figyelmét az aktuális veszélyeztető hatásokra, a jogszabályok változására, ezzel elősegítve a jogkövető magatartást.

III. 2018. ÉV FŐ FELADATAI

Folytatni kell a továbbképzési rendszer korszerűsítését, a fejlesztési irányokat a szakterületi szabályrendszer változásaira, valamint a technikai fejlesztésekre (napelem parkok, elektromos meghajtású járművek) figyelemmel szükséges meghatározni.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek mentő tűzvédelemben történő szerepvállalásának segítése és erősítése, valamint az önálló beavatkozást vállaló egyesületek arányának növelése érdekében szakmai felkészítéseket kell tartani, valamint szakfelszerelésekkel szükséges támogatni a tevékenységüket.

Folytatni kell a tudatos veszélyhelyzet-megelőzési tevékenység társadalmilag széles körben történő terjesztését, a lakosság öngondoskodási képességének erősítését, a polgári védelmi szervezetek - önkéntes mentőcsoportok - műveleti alkalmazásának fejlesztését.

Folyamatosan fejleszteni kell a beavatkozó állomány védőfelszerelésekkel és technikai eszközökkel történő ellátottságát a beavatkozások biztonságos, gyors és hatékony végrehajtása érdekében.

Indokolt folytatni az önkéntes mentő szervezetek megalakítását és felkészítését a megye védelmi és mentő képességének növelése érdekében, figyelemmel a főbb területi veszélyeztetettségekre.

A szervezetünk megelőzést célzó kommunikációját fokozni szükséges valamennyi kommunikációs eszköz felhasználásával és partnerszervezetek bevonásával.

Nyíregyháza, 2018. április 04.

Mellékletek:

1. sz. melléklet: Kimutatások, grafikonok az elvégzett polgári védelmi szakmai feladatokról

2. sz. melléklet: Kimutatás a 2017. évi tűzvédelmi védelmi szakmai feladatokról

Terjedelem: 12 oldal

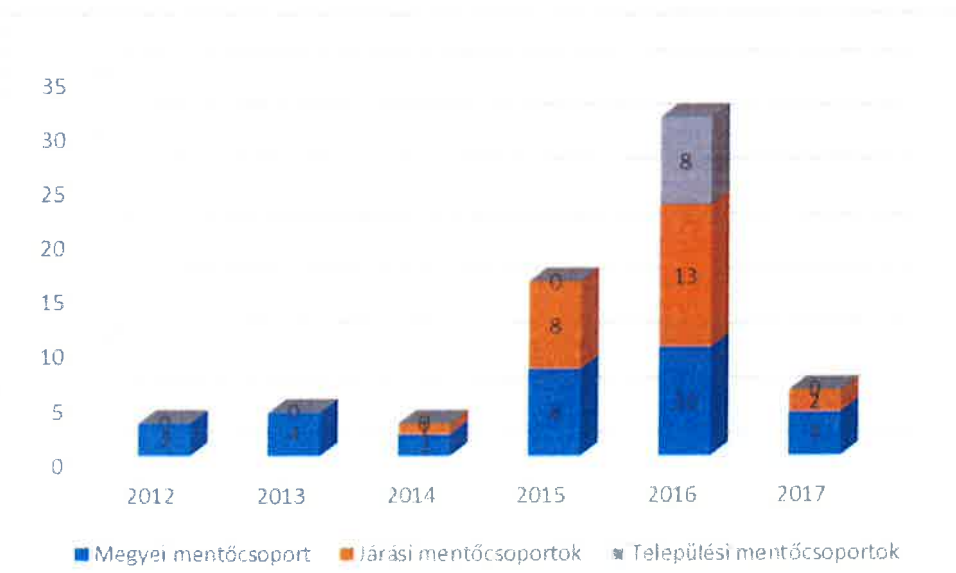
Kapja: BM OKF Hivatal

	2014-től	2015-től	2016-tól	2017-től	2018-tól
I. osztály	10	13	12	12	12
II. osztály	164	161	162	162	162
III. osztály	55	55	55	55	55
Változás	3 település	5 település	1 település	0 település	0 település

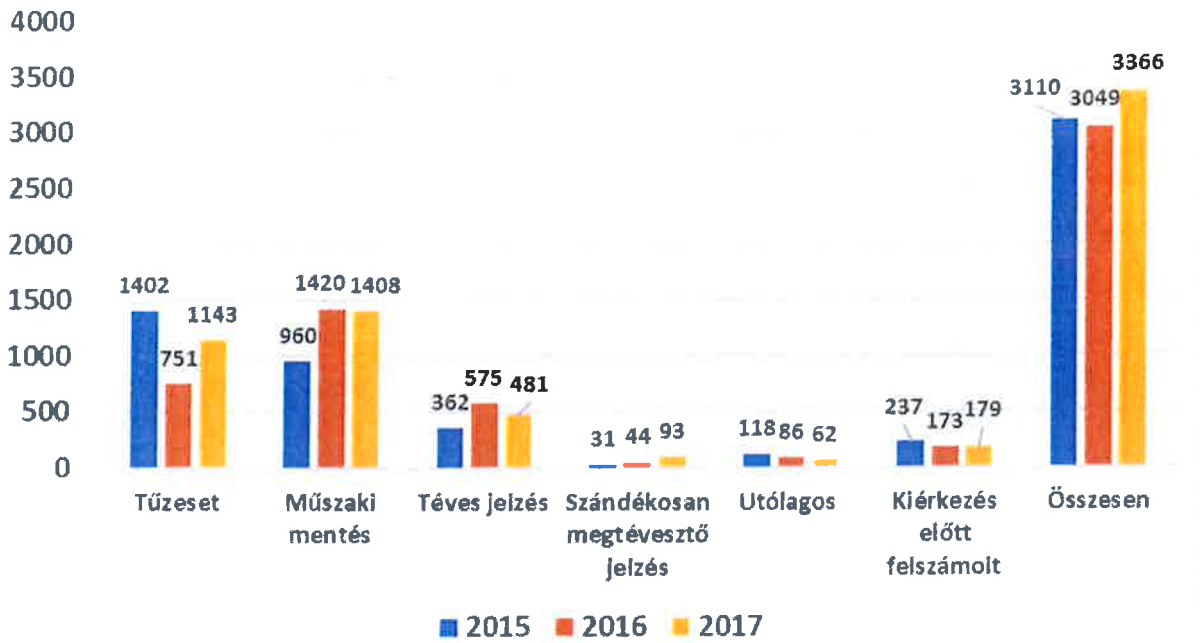
1. sz. ábra
a települések katasztrófavédelmi sorolásának változásai

Szaktevékenység	Mennyiség
Alapvető vízkár-elhárítási tevékenység	112
Árvízi és vízi mentési képességek	2
Keresőkutyás	1
Vezetés-irányítás, logisztikai képességek	2
Könnyű városi kutató-mentő	1
Kötéltechnikai mentő	1
Összesen	119

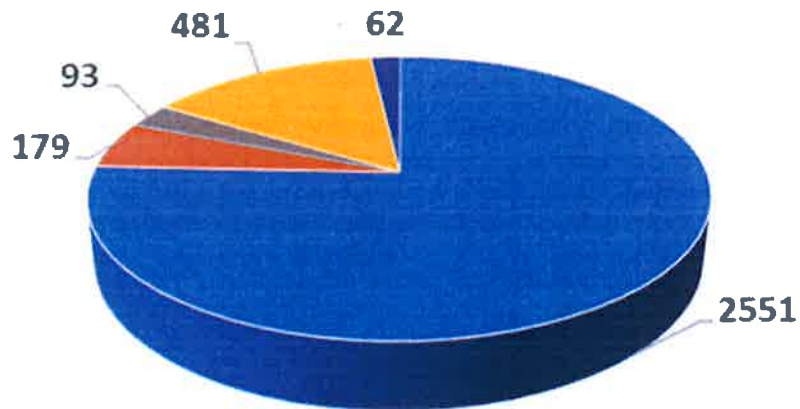
2. sz. ábra
megyei, járási és települési önkéntes mentőcsoportok nemzeti minősítésének megoszlása szakterületek szerinti bontásban

3. sz. ábra
az önkéntes mentőcsoportok alkalmazása

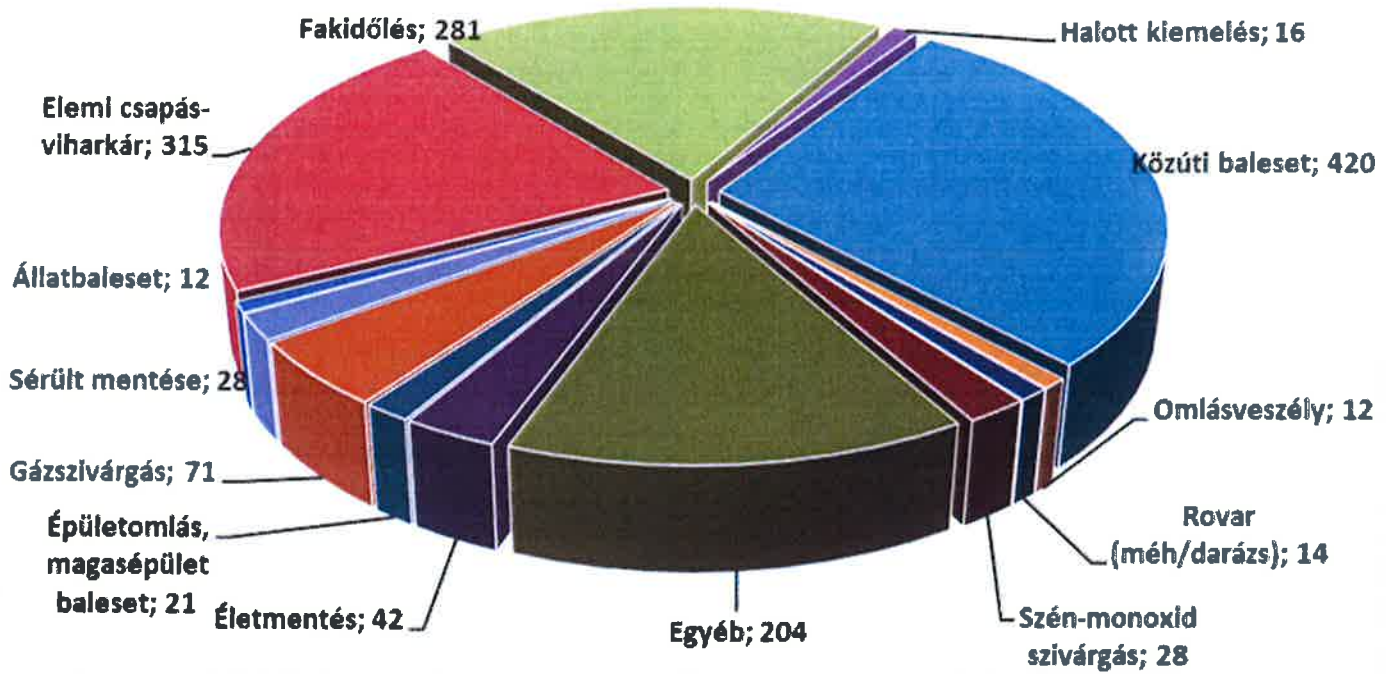

1. sz. ábra
 Vonulási jelleg szerinti éves összehasonlító diagram

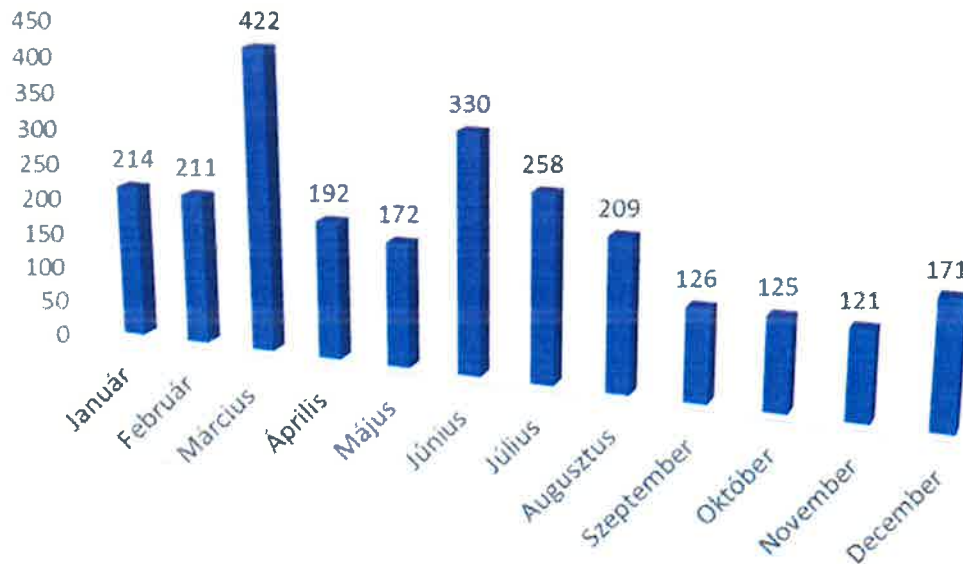

- Beavatkozást igénylő esemény
- Kérkezés előtt felszámolt
- Szándékosan megtévesztő jelzés
- Téves jelzés
- Utólagos

2. sz. ábra
 a 2017. évi jelzések megoszlása jelleg szerint

3. sz. ábra
a 2017. évi műszaki mentések megoszlása.

4. sz. ábra
a káresemények számának havi bontása 2017-ben

5. sz. ábra
ÖTP vonulások 2017. évben